

УДК 340

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Студент А.О. Шанюк гр. БП-2-16
Наук. керівник асист. кафедри А.П. Головащук
Київський національний університет технологій та дизайну

Незважаючи на те, що поняття правопорушення досить добре вивчено в теорії права, воно залишається актуальним і сьогодні. Актуальність обумовлюється тим, що в боротьбі з правопорушеннями основні зусилля спрямовані на усунення причин і потім їх профілактику. Хоча це і не виключає можливості застосування правових санкцій по відношенню до осіб, які вчинили правопорушення. Ці санкції реалізуються в процесі правозастосовної діяльності.

У процесі її здійснення уповноважені органи розглядають справи про правопорушення і приймають рішення. Підставою застосування будь-якого стягнення є наявність складу правопорушення. Тому здійснення такої діяльності стає неможливим без глибокого пізнання суті правопорушення. Знання суті правопорушення може допомогти правильно кваліфікувати правопорушення, прийняти законні рішення у справах, забезпечувати дотримання законності.

Правопорушення – це соціально небезпечне або шкідливе, протиправне, винне діяння делікоздатного суб'єкта, яке передбачене чинним законодавством і за нього встановлена відповідальність.

Правопорушення - це протиправне, винне соціально шкідливе діяння делікоздатної особи яке тягне за собою юридично визначені негативні наслідки для правопорушник. Для гарантії стабільного існування і еволюцію цивілізованої правової держави, необхідне дотримання встановлених правил суспільної поведінки, обов'язкових для всіх, тобто дотримання норм права.

У своїй поведінці людина, може або дотримуватися норм права, або відступати від них. Дотримання норми права характеризується правомірними вчинками людей. Порухення правових норм, незважаючи на різні умови і причини протиправних дій, можна віднести до одного терміну - «правопорушення». Правопорушення протистоїть правомірній поведінці і суперечить нормам права.

Правопорушенням визнається винне досконале протиправне суспільно небезпечне діяння (дія або бездіяльність), заборонене законом під страхом покарання.

Кожне правопорушення індивідуальне: воно може бути здійснено окремою особою, в конкретному місці і в певний час, і воно суперечить чинному законодавству.

Склад правопорушення - це сукупність названих у законі ознак, за наявності яких небезпечне і шкідливе діяння визнається конкретним правопорушенням. Такі ознаки мають об'єктивний і суб'єктивний характер.

Склад правопорушення: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт і суб'єктивна сторона.

Об'єкт правопорушення - це ті суспільні відносини, які охороняються нормами права і на які посягає правопорушення. В юридичній літературі розглядають загальний, родовий, видовий і безпосередній об'єкт.

Об'єктивна сторона правопорушення - це зовнішній акт суспільно небезпечного діяння, яке посягає на об'єкт, що охороняється нормами права, завдає йому шкоди чи створює загрозу заподіяння шкоди. Вона містить: дію чи бездіяльність, суспільно небезпечні та шкідливі наслідки, причинний зв'язок між ними, місце, час, способи, засоби, обставини та ситуацію скоєння правопорушення.

Суб'єкт правопорушення - це індивід. Суб'єкт - фізична особа, яка є осудною і досягла певного віку. Фізичних осіб поділяють на громадян, осіб без громадянства та іноземних громадян. Існують також поняття "приватна особа", "посадова особа", "службова особа" тощо.

Суб'єктивна сторона правопорушення - це внутрішня психічна діяльність особи, пов'язана зі скоєнням правопорушення. Ознаками суб'єктивної сторони є вина, мотив і мета.

Залежно від різних критеріїв правопорушення розподіляються на різні види.

За ступенем суспільної шкоди чи суспільної небезпеки правопорушення розподіляються на:

- 1) проступки, однією із ознак яких є настання суспільної шкоди. Види проступків: конституційні; дисциплінарні; цивільно-правові; адміністративні;
- 2) злочини, ознакою яких є настання суспільної небезпеки.

Конституційними правопорушеннями є: порушення народним депутатом України вимог щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності; інші правопорушення, визначені конституційними нормами.

Дисциплінарні правопорушення можна характеризувати як винні протиправні діяння, пов'язані з невиконанням чи неналежним виконанням найманим працівником своїх трудових обов'язків та порушенням норм трудового права, що мали місце в робочий час.

Дисциплінарні правопорушення також мають місце у навчальних відносинах, відносинах несення військової служби та інших.

Цивільно-правові правопорушення можуть бути пов'язані з невиконанням чи неналежним виконанням будь-якої умови цивільного договору, а також із фактами порушення майнових і особистих немайнових прав потерпілого, тобто бути позадоговірними.

Адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність.

Перелік адміністративних правопорушень міститься у Кодексі України про адміністративні правопорушення.

Злочинами є передбачені Кримінальним кодексом України суспільно небезпечні винні діяння (дії чи бездіяльність), вчинені суб'єктами злочину. Перелік злочинів визначено в Особливій частині Кримінального кодексу України.

Із наведеного вище можемо зробити висновок, що правопорушення - це шкідливе, протиправне, винне діяння суб'єкта, яке передбачене чинним законодавством і за нього встановлена відповідальність. Правопорушення, взяті в сукупності на відповідному відрізку часу і конкретному суспільстві, завжди відрізняються значною різноманітністю як за ступенем суспільної шкідливості, так і за психологічними, соціальними і юридичними ознаками.

Література:

1. Малелін М.С. Правопорушення : поняття, причини, відповідальність. - М.: Юридична література, 1985р.
2. Бабій Б.М., Бурчак Ф.Г. Юридичний словник. - 2-ге вид., перер. і доповнене.-К., 1983. - 871с.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х / Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) – 1984. – додаток до № 51. – ст.1122.
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III / Відомості Верховної Ради України (ВВР) – 2001. - № 25-26. - ст.131.

УДК 340.5

ЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Студент А.О. Шанюк гр. БП1-12

Наук. Керівник к.н. з держ. управ. Кулак Н.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Передумовою та основою дисципліни є наявність загальновизнаних чи нормативно закріплених правил поведінки, що є базисом. Дисципліна передбачає обов'язок дотримання особою (особами) певних, встановлених у суспільстві правил (норм, вимог) поведінки, встановленого (загальновизнаного) порядку взаємовідносин учасників суспільних відносин, що є її динамікою. Як зазначається у науковій літературі, “дисципліна пов'язана передусім з діяльністю, поведінкою. Вона має за мету узгодження діяльності та вчинків кожної людини з інтересами суспільства, колективу, неухильне виконання обов'язків перед суспільством, колективом[4].

Життєдіяльність демократичного суспільства та держави неможлива без підтримання дисципліни на високому рівні в усіх її проявах.